

Data.....

Załącznik Nr.....do Umowy Nr.....

**Wymagania w zakresie BHP i Ochrony Środowiska dla wszystkich
Podwykonawców/Zleceniobiorców świadczących usługi na rzecz i na terenie Polimex
Mostostal S.A. i Spółek Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal.**

Celem dokumentu jest przedstawienie Podwykonawcy obowiązujących na terenie Polimex Mostostal S.A. i Spółek Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal wymagań dotyczących: ochrony i kształtowania środowiska, zrównoważonego rozwoju, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej w celu dostosowania prowadzonej na rzecz i na terenie działalności do standardów wymaganych w Grupie Kapitałowej Polimex Mostostal.

Podwykonawca będzie organizował i wykonywał prace realizowane w ramach przedmiotu Umowy w sposób zapewniający niezbędne, wymagane przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi środki i materiały dla bezpiecznego wykonywania powierzonych zadań (maszyny i urządzenia, rusztowania, środki ochrony zbiorowej, środki ochrony indywidualnej itp.)

Definicje

Zleceniodawca – spółka z GK Polimex Mostostal z którą dany podmiot nawiązuje współpracę w zakresie realizacji przedmiotu umowy której załącznikiem jest niniejszy dokument.

Podwykonawca / Zleceniobiorca – firma nawiązująca współpracę z spółką GK Polimex Mostostal w zakresie realizacji umowy, której załącznikiem jest niniejszy dokument.

1. Ochrona Środowiska

Pracownicy / Podwykonawcy działający na rzecz i na terenie Polimex Mostostal S.A. i Spółek Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal oraz przewoźnicy, dostawcy materiałów, najemcy: pomieszczeń, terenów, maszyn i urządzeń, a także podwykonawcy robót zleconych są zobowiązani do stosowania zasad ochrony środowiska i przestrzegania obowiązujących w tym zakresie przepisów oraz innych wymogów określonych w regulacjach wewnętrznych projektu.

1.1. Podwykonawca zobligowany jest do prowadzenia prac w odpowiedzialny sposób, minimalizujący negatywny wpływ na środowisko naturalne, a zwłaszcza na jego kluczowe obszary takie jak: zmiany klimatu, zanieczyszczenia wody i gleby, bioróżnorodność oraz wykorzystanie zasobów naturalnych.

1.2. Zgodnie z założeniami dekarbonizacji w biznesie oraz polityką zielonego ładu Podwykonawca zobligowany jest do prowadzenia prac z uwzględnieniem środków łagodzących i kompensacyjnych w celach ochrony przyrody, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, realizację gospodarki obiegu zamkniętego.

1.3. Podwykonawca zobligowany jest do dołożenia wszelkich starań w celu minimalizacji negatywnego wpływu jego działalności na zastane zasoby przyrodnicze, a w przypadku kiedy nie ma możliwości ograniczenia negatywnego wpływu, do kompensacji w uzgodnionym zakresie.

1.4. Podwykonawca zobowiązany jest do uregulowania stanu formalno-prawnego zgodnie z obowiązującymi, przepisami z zakresu ochrony środowiska związanymi z wytwarzaniem odpadów, (w szczególności w rejestrze BDO) w zakresie objętym przedmiotem umowy.

1.5. Podwykonawca zobowiązany jest do zrównoważonego zarządzania zasobami, w tym optymalizacji zużycia wody i energii cieplnej i elektrycznej, do oszczędnego gospodarowania terenem w trakcie prowadzenia prac na rzecz Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal, oraz przywrócenia terenu do stanu zastanego przed rozpoczęciem prac.

1.6. Podwykonawca zobowiązany jest do zachowania wysokiej kultury prowadzenia robót, zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi i do utrzymywania w stanie niepogorszonym urządzeń służących zabezpieczeniu środowiska.

1.7. Substancje chemiczne i ich mieszaniny, stosowane przez Podwykonawcę podczas realizacji prac na rzecz lub/i na terenie Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal muszą posiadać oryginalne i czytelne oznaczenia i powinny być przechowywane zgodnie z zapisami kart charakterystyki i wymagań wskazanych przez dostawców substancji chemicznych.

W przypadku stosowania przez Podwykonawcę substancji chemicznych i ich mieszczańin Podwykonawca zobowiązany jest do:

- Zapewnienia oryginalnych i czytelnych oznakowań i etykiet/tabliczek informacyjnych,
- Używania i składowania substancji zgodnie z ich kartami charakterystyki,
- Zapewnienia pracownikom wymaganych ŚOI,
- Zapoznania pracowników z Kartami charakterystyki i stały nadzór w zakresie właściwego ich stosowania
- Gromadzenia zapisów potwierdzających zapoznanie pracowników z kartami charakterystyki

- Prowadzenia, aktualizowania i przechowywania w miejscu prac wykazu stosowanych substancji niebezpiecznych.

Ponadto Podwykonawca zobligowany jest do ograniczenia stosowania substancji i mieszczań zakwalifikowanych jako niebezpieczne.

1.8. Podwykonawca zobligowany jest do prowadzenia prac w sposób minimalizujący powstawanie odpadów. Podwykonawca ponosi odpowiedzialność za prawidłowe składowanie odpadów, prowadzenie ewidencji odpadów i za prawidłową gospodarkę odpadami.

1.9. Podwykonawca jest zobowiązany do utrzymywania ładu i porządku oraz zapobieganiu możliwych sytuacji niebezpiecznych na terenie prowadzenia prac oraz zapleczy higieniczno-sanitarnych i magazynowych.

1.10. Podwykonawca ponosi pełną odpowiedzialność, również finansową za szkody w środowisku powstałe w skutek jego działalności, niedotrzymanie standardów i naruszenia przepisów.

1.11. Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal, zastrzega sobie prawo kontroli Podwykonawcy na terenie prowadzonych prac. oraz prawo do ewentualnego wstrzymania robót bez odszkodowania, jeśli zostanie stwierdzone naruszenie obowiązujących przepisów.

1.12. Podwykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego zgłaszania przedstawicielowi Spółki z Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal wszelkiego rodzaju awarii, wycieków, niekontrolowanych emisji lub innych zdarzeń alarmowych mogących mieć negatywny wpływ na środowisko.

2. Bezpieczeństwo i Higiena Pracy

Podwykonawca jest zobowiązany współdziałać z Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal również w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w procesie przygotowania realizacji zleconych mu prac, a w szczególności:

2.1. Podwykonawca zobowiązany jest do wykonywania wszelkich prac ze szczególną starannością, zgodnie z obowiązującymi w Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal regulacjami, powszechnie obowiązującymi wymaganiami i przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również wymogami norm, wiedzą techniczną i sztuką budowlaną.

2.2. Podwykonawca odpowiada w pełnym zakresie za bezpieczeństwo prowadzonych prac na rzecz i na terenie Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy zatrudnionym pracownikom, jak również prawidłowe zabezpieczenie mienia w obszarze prowadzonych prac. Prace muszą być organizowane w sposób prawidłowy i gwarantujący bezpieczeństwo osób przebywających oraz ochronę mienia na terenie

przewodzenia prac. W przypadku prowadzenia prac stwarzających zagrożenie dla osób postronnych, Podwykonawca odpowiednio wygrodzi i oznakuje teren.

- 2.3.** Podwykonawca zapozna się oraz zapozna swoich pracowników z planem BIOZ oraz innymi obowiązującymi dokumentami wymaganymi przez prawo budowlane lub Inwestora/Zleceniodawcę, posiadał będzie pisemne potwierdzenie zapoznania się pracowników z powyższym oraz będzie stosował się do zawartych w nich wymagań i wytycznych.
- 2.4.** Podwykonawca przedstawi do akceptacji przedstawicielowi Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal wymagane Instrukcje Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR-według wymaganego wzoru), zgodnie z wytycznymi zawartymi w Planie BIOZ oraz w obowiązujących dokumentach, uwzględniając uwagi i zalecenia przekazane przez przedstawiciela Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex oraz przeprowadzi ocenę ryzyka zadania wykonywania przedmiotu Umowy, a także zobowiązany jest opracować inne wymagane Instrukcje BHP.
- 2.5.** Podwykonawca zapewni stały nadzór nad pracownikami i prowadzonymi robotami przez osoby posiadającą kwalifikacje wymagane przepisami prawa pracy, przepisami branżowymi oraz posiadającą wiedzę i umiejętności niezbędne do bezpiecznej organizacji i prowadzenia prac. W przypadku konieczności czasowego opuszczenia miejsca wykonywania prac, osoba odpowiedzialna za nadzór nad prowadzonymi robotami i pracownikami zobowiązana jest do wyznaczania zastępcy na okres swojej nieobecności. Osoba taka musi także posiadać wymagane uprawnienia i szkolenia. Podwykonawca zapewni obecność własnej służby BHP w wymaganym wymiarze i zakresie.
- 2.6.** Podwykonawca zapewni podczas prowadzenia prac, stałą obecność osób wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, jak również obowiązany jest zapewnić podręczną apteczkę wyposażoną w środki medyczne do udzielania pierwszej pomocy oraz wyznaczy osoby do zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników, a także zapewni środki niezbędne do działania w przedmiotowym zakresie chyba, że z zapisów planu BIOZ wynika inaczej.
- 2.7.** Podwykonawca zapewni zgodnie z wymaganiami przepisów przygotowanie pracowników do pracy, potwierdzone stosownymi i aktualnymi dokumentami:
- a) orzeczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do wykonywania powierzonych prac lub zajmowanego stanowiska, wydane przez lekarza medycyny pracy.
 - b) dokumentami potwierdzającymi ważność szkoleń pracowników w zakresie przepisów BHP i przepisów przeciwpożarowych, w tym szkolenia wstępnego/informacyjnego BHP przeprowadzonego na budowie przed rozpoczęciem robót, szkoleń na stanowisku pracy, a dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadzenie szkolenia okresowego nie rzadziej niż raz w roku.

- c) świadectwami i dokumentami potwierdzającymi dodatkowe kwalifikacje niezbędne do wykonywania powierzonych prac, obsługi sprzętu lub kierowania maszynami i pojazdami.
- d) W przypadku zatrudnienia obcokrajowców, dokumenty potwierdzające legalność pobytu i zatrudnienia.

Podwykonawca zobowiązany jest do przechowywania powyższych dokumentów na terenie prowadzonych prac i okazanie ich na żądanie przedstawiciela Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex.

2.8. Podwykonawca zobowiązany jest zapewnić swoim pracownikom sprawne maszyny, narzędzia, urządzenia techniczne i materiały pomocnicze i eksploatacyjne (np. pasy, zawiesia) niezbędne do wykonania prac. Wszelkie maszyny, narzędzia i urządzenia powinny posiadać aktualne dokumenty potwierdzające zgodność ich eksploatacji z wymaganiami zawartymi w dokumentacji techniczno-ruchowej (DTR) lub instrukcji obsługi i obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Podwykonawca zobowiązuje się do stosowania możliwie najbezpieczniejszych dla pracowników technologii i urządzeń technicznych, z uwzględnieniem jakości wykonywanych prac.

2.9. Podwykonawca jest zobowiązany w ramach realizacji przedmiotu Umowy do bezzwłocznego zabezpieczenia pozostawionych prętów zbrojeniowych, ostrych krawędzi, otworów technologicznych i itp. niebezpiecznych miejsc (jeżeli realizuje dane prace w ramach przedmiotu Umowy).

2.10. Podwykonawca zobowiązany jest do blokowania kół podnośników koszowych pracujących na platformach lub w miejscach, w których niezamierzony ruch maszyny może spowodować sytuację niebezpieczną. Blokowanie kół należy wykonać za pomocą specjalistycznych klinów lub belek drewnianych.

2.11. Podwykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego (nie później niż 24h od zdarzenia) zgłaszania wszelkich incydentów, zdarzeń wypadkowych, potencjalnie wypadkowych oraz innych zdarzeń losowych i niebezpiecznych, jak: awarie, pożary itp., które zaistniały podczas wykonywania zleconych prac przez Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex. Gdy zawiadomienie o zdarzeniu dokonano w formie ustnej należy, potwierdzić to pisemnie (na obowiązującym formularzu w Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex) nie później niż w ciągu 24 godzin po zdarzeniu.

2.12. Podwykonawca zobowiązany jest zapewnić przeprowadzenie postępowania powypadkowego w sytuacji zaistniałych wypadków pracowników oraz umożliwić obecność przedstawiciela Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex, a także na każde żądanie przedstawiciela Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex udostępniać dokumentację powypadkową związaną z wykonywaniem prac na jego rzecz i terenie.

- 2.13.** Podwykonawca zobowiązany jest do zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym oraz do prowadzenia działań prewencyjnych w powyższym zakresie.
- 2.14.** Podwykonawca zapewni pomieszczenia oraz urządzenia higieniczno-sanitarne i socjalne, a także środki czystości dla pracowników oraz osób wykonujących prace na jego rzecz, zgodnie z wymaganiami przepisów oraz będzie dbał o bezpieczny i higieniczny stan tych urządzeń.
- 2.15.** Podwykonawca zobowiązany jest do zaopatrzenia i wyposażenia pracowników w odpowiednie środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, w tym odzież ochronną, roboczą, obuwie ochronne, robocze zgodnie z wymaganiami Zleceniodawcy, zakresem obowiązków, oceny ryzyka i przepisów prawa. Stosowania i użytkowania wymaganych środków ochrony w miejscu wykonywania pracy zgodnie z ich przeznaczeniem. Odzież, obuwie oraz środki ochrony indywidualnej i zbiorowej powinny odpowiadać wymaganiom zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami.
- 2.16.** Podwykonawca zapewni ład i porządek na stanowiskach pracy oraz w ich otoczeniu.
- 2.17.** W przypadku prowadzenia robót pożarowo niebezpiecznych, Podwykonawca zobowiązany jest do zapewnienia i stosowania w miejscu prowadzenia prac i w ich bezpośrednim otoczeniu technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego. Przy prowadzeniu prac w obiektach, Podwykonawca zobowiązany jest stosować się do zasad prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych obowiązujących u Zleceniodawcy.
- 2.18.** Podwykonawca zobowiązany jest do raportowania liczby roboczogodzin przepracowanych przez pracowników w związku z realizacją prac na terenie Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex.
- 2.19.** Na terenie Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu i e-papierosów poza miejscami do tego wyznaczonymi.
- 2.20.** Posiadanie, używanie, spożywanie środków odurzających i substancji psychotropowych oraz spożywanie alkoholu i wykonywanie pracy pod jego wpływem na terenie i w trakcie realizacji usług na rzecz Polimex Mostostal S.A / Spółki Grupy Kapitałowej Polimex jest całkowicie zabronione. Za niestosowanie się do tego zakazu będą zastosowane odpowiednie kary umowne.
- 2.21.** Podwykonawca proszony jest o zgłaszanie uwag oraz pomysłów zwiększających bezpieczeństwo i higienę pracy.
- 2.22.** Podwykonawca zobowiązuje się zapewnić, aby każda dostawa stali zbrojeniowej była przygotowana do bezpiecznego rozładunku już na etapie załadunku u dostawcy, w sposób wykluczający konieczność podejmowania przez pracowników budowy czynności związanych z montażem osprzętu transportowego.

2.23. Podwykonawca zapewni, aby stal zbrojeniowa dostarczana na teren budowy posiadała uprzednio założone przez Dostawcę na poszczególne wiązki prętów po dwa stalowe zawiesia transportowe, mocowane:

- na pojedynczy zaciąg lub podwójny zaciąg – w przypadku wiązek o małej średnicy,
- w równych odległościach, wynoszących 1/3 długości prętów od ich końców.

Zawiesia stosowane do transportu ładunków muszą być dostosowane do rodzaju, masy oraz sposobu podnoszenia ładunku. Zawiesia muszą spełniać wymagania obowiązujących przepisów prawa polskiego, w szczególności w zakresie **certyfikacji, oznakowania oraz okresowych kontroli i badań**. Stosowanie zawiesi niespełniających powyższych wymagań jest zabronione.

2.24. Elementy drobne, których nie można transportować w bezpieczny sposób za pomocą zawiesi stalowych muszą być przygotowane w skrzyniach, koszach lub w inny sposób zapobiegający niekontrolowanemu uwolnieniu się ładunku podczas transportu.

2.25. Podwykonawca zapewni stosowanie się do wytycznych zabezpieczeń zbiorowych zgodnie z : https://www.porozumieniedlabezpieczenstwa.pl/images/aktualnosci/2021/Wytyczne/WZZ_Komplet_12_2021.pdf.

2.26. Wszystkie eksploatowane na terenie budów i zakładów GK PxM podesty ruchome przejezdne typu teleskopowego i przegubowego wyposażone będą w skuteczne systemy antyzgnieciowe, chroniące operatora przed przygnieciem do konstrukcji urządzenia lub elementów otoczenia pracy.

Za jedyne dopuszczalne i wymagane rozwiązania systemów antyzgnieciowych uznaje się:

- fizyczne bariery ochronne wokół panelu sterowania, uniemożliwiające przypadkowy kontakt operatora z przeszkodami,
- urządzenia naciskowe zlokalizowane przy panelu sterowania, które w przypadku wykrycia nacisku powodują automatyczne odcięcie zasilania lub sterowania.

Preferowanym rozwiązaniem jest stosowanie fabrycznych systemów antyzgnieciowych, dostarczonych przez producenta urządzenia.

3. Efektywność energetyczna i optymalizacja zużycia energii

- 3.1.** Podwykonawca w trakcie prowadzenia zleconych prac dołoży wszelkich starań, aby były prowadzone w sposób zapobiegający nieuzasadnionemu zużyciu energii. Tym samym Podwykonawca świadomy jest, że będą one realizowane w sposób zapewniający optymalizację wykorzystywanej energii.
- 3.2.** Podwykonawca zapewnia, że maszyny i urządzenia wykorzystywane do świadczenia usługi będą utrzymywane w należytej sprawności oraz dobrym stanie technicznym, potwierdzonym aktualnym badaniem technicznym.
- 3.3.** Zleceniodawca oczekuje, że używane maszyny i urządzenia wykorzystywane przez Podwykonawcę będą charakteryzowały się niskim zużyciem energii.
- 3.4.** Produkty wykorzystywane przez Podwykonawcę na potrzeby realizacji Umowy, której przedmiotem są usługi, muszą być efektywne energetyczne, o ile na potrzeby realizacji zUmowy Podwykonawca nabył nowe produkty przy założeniu, że zostanie zachowana zgodność z kryteriami opłacalności i technicznej przydatności oraz będzie to ekonomicznie uzasadnione.
- 3.5.** Zleceniodawca oczekuje od Podwykonawcy stałego podnoszenia świadomości swoich Pracowników w zakresie optymalizacji zużycia energii.

4. Zleceniodawca jest uprawniony do:

- 4.1.** Wizytacji stanowisk pracy oraz pomieszczeń higieniczno - sanitarnych zorganizowanych przez Podwykonawcę w ramach realizacji przedmiotu Umowy.
- 4.2.** Wydawania zaleceń usunięcia uchybień i nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kontroli ich wykonywania.
- 4.3.** Wydawania poleceń realizacji działań zapewniających przestrzeganie przepisów i w/w zasad.
- 4.4.** Wstrzymanie robót i prac w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla zdrowia i życia. W takim przypadku Zleceniodawca nie będzie ponosić odpowiedzialności za straty lub koszty poniesione z tego tytułu przez Podwykonawcę. Wymienione straty lub koszty nie będą również stanowić podstawy do uzasadnienia ewentualnych opóźnień powstałych z winy Podwykonawcy.
- 4.5.** Wyposażenia pracowników i osób wykonujących prace na rzecz Zleceniodawcy w odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej i zbiorowej w sytuacji, gdy Podwykonawca nie dopełni tego obowiązku. Udokumentowanymi kosztami przekazanej odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej i zbiorowej obciążony zostanie Podwykonawca.
- 4.6.** Uporządkowania na koszt Podwykonawcy stanowisk pracy Podwykonawcy, których stan według oceny Zleceniodawcy może negatywnie wpłynąć na wystąpienie bezpośrednich zagrożeń zdrowia lub życia.

4.7. Przeprowadzania audytów u Podwykonawcy w celu oceny zgodności realizowanych procesów i posiadanych dokumentów z wymaganiami Zleceniodawcy i oświadczeniami Podwykonawcy.

4.8. Żądania czasowego lub trwałego usunięcia pracowników z terenu prowadzonych prac wynikających z postanowień Umowy.

4.9. Naliczania Podwykonawcy kar umownych zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentach (np. w Planie BIOZ) obowiązującymi podczas realizacji przedmiotu Umowy.

Zleceniodawca zastrzega sobie prawo określenia dodatkowych wymagań dotyczących w/w zasad w sytuacjach przewidywania wystąpienia specyficznych zagrożeń wymagających zastosowania odrębnych działań zapobiegawczych. Wymagania co do ich przestrzegania będą wyłącznie wtedy, gdy Zleceniodawca dostarczy je Podwykonawcy w formie pisemnej nie później niż na 5 dni przed rozpoczęciem takich robót lub prawdopodobieństwem wystąpienia takich zagrożeń. Jeżeli jakiegokolwiek dokumenty budowy, lub inne zapisy umowne nie stanowią inaczej Zleceniodawca ma prawo naliczyć karę umowną w wysokości od 500 zł do 5000 zł za każde naruszenie przepisów i zasad BHP. W przypadku poważnych lub powtarzających się naruszeń, kara może zostać połączona z wnioskiem o usunięcie wskazanego pracownika z terenu budowy w sposób:

- stały
- na określony czas (od 1 dnia do 5 dni roboczych).

Oświadczam, że zapoznałem się z treścią niniejszego dokumentu, akceptuję wszystkie jego zapisy oraz znana jest mi odpowiedzialność z tytułu nie zastosowania się do nich.

.....

Data, pieczęć firmowa

.....

imię i nazwisko osoby upoważnionej do
reprezentowania podmiotu